

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5421-0271>

Станіславенко Л. А., Донецький національний університет імені Василя Стуса

АВТЕНТИЧНІ ЦІННОСТІ УКРАЇНЦІВ У КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ-НАЦІЇ

Стаття є результатом кореляційного аналізу декларованих національних інтересів держави-нації, національних цінностей українців та ролі автентичних цінностей у контексті формування колективних смислів українського народу та політики захисту національних інтересів України.

Висловлені автором висновки ґрунтуються на аналітичних матеріалах Інституту соціології Національної Академії Наук України, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень Національної Академії Наук України ім. І.Ф. Кураса, чинному законодавстві. Визначено, що перспектива консолідації українського суспільства в часи серйозних геополітичних і соціально-економічних викликів має базуватися на синтезі автентичних цінностей українців та актуальних перспектив.

Визначено, що з-поміж низки існуючих підходів до розуміння категорії «національні інтереси», її сутність зводиться до трьох складових: захист територіальної цілісності; безпека життя всіх громадян; зростання добробуту населення. Ототожнення національних інтересів з національними цінностями є некоректним. Національні цінності можуть бути лише основою політики захисту національних інтересів держави. Політична практика демонструє чутливість суспільства до автентичних цінностей, що формують фундамент національних. На відміну від національних інтересів, що можуть бути детерміновані багатьма чинниками геополітичного, соціально-економічного, культурно-історичного характеру тощо, автентичні цінності представляють собою сталі і незмінне ядро національного характеру. Національні інтереси, що якісно обумовлені і ґрунтуються на автентичних цінностях українців, мають потенціал стати колективним смислом, здатним однаково вплинути і мобілізувати всіх членів суспільства.

Ключові слова: національні інтереси, національні цінності, автентичні цінності, національний характер.

Політичний поступ України після подій Революції Гідності опинився в епіцентрі порядку денного діяльності міжнародних організацій і провідних країн світу. Українська революція цінностей актуалізувала не лише проблему використання громадянами свого права на спротив, відстоювання конституційних прав і свобод, недоторканості державних кордонів. Цей лакмусовий папірець продемонстрував різючу різницю між цінностями Західної демократії і пострадянського простору, які набули характеру фундаментального антагонізму в Україні.

Власне, як і Помаранчева, Революція Гідності стала періодом виявлення всієї пасіонарності української нації та загострення відчуття своєї ідентичності та базових цінностей, що вірогідно перебували у латентному стані. Проте після будь-якої революції, що задовольняється лише тактичними перемогами (втеча В. Януковича та найближчих поплічників його режиму) і не здійснює інституційного закріплення своїх стратегічних завдань і цінностей, відбувається контрреволюція. І у випадку України цей відкат трагічніший, адже під загрозою опинилися не тільки фізичні параметри безпеки держави (територія, кордони), які можна легко виміряти, але й самі цінності.

Мета статті – встановити кореляцію між національними цінностями та національними інтересами, визначивши роль автентичних цінностей українців у контексті формування колективних смислів держави-нації.

В Україні ціннісні заміри суспільних настроїв проводяться і аналізуються співробітниками Інституту соціології Національної Академії Наук України, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень Національної Академії Наук України ім. І.Ф. Кураса. Вітчизняні автори А. Ручка, О. Картунов, В. Горбулін, А. Качинький, Б. Савчук та інші розглядали національні інтереси та

цінності крізь призму питань національної безпеки, правничих і культурологічних аспектів етнополітики, української етнології тощо. Значні напрацювання в сфері осмислення національного інтересу має західна школа «політичного реалізму» (Ганс Моргентау та інші). Проте, проблема якісної обумовленості національних інтересів саме автентичними цінностями як підґрунтя для формування колективного смислу української нації не стала предметом комплексного наукового дослідження.

У статті розглядаються підходи до розуміння сутності національних цінностей та інтересів, їхня кореляція та проблеми, пов'язані з некоректним ігноруванням фундаментальних цінностей українців під час захисту національних інтересів держави-нації. Одиницею політологічного аналізу обрана саме держава-нація. Змістовне навантаження цієї категорії наукового пошуку, на наш погляд, чітко визначене в роботах українських дослідників М. Степико та Т. Нагорняк. У своїх монографіях «Українська ідентичність: феномен і засади формування» (2011 р.) і «Брендинг території як державна та регіональна політика» (2013 р.) вони зазначають, що «це не тільки певна територія та населення, історична пам'ять і культура, але й ціннісне поняття, що визначає конкурентоспроможність норм поведінки та мислення консолідованих у єдину спільноту етносів», які є суб'єктом формування держави-нації [12, с. 35]. Доцільним на думку автора, буде використання вказаної категорії у наступному тлумаченні. Держава-нація – територіальне цілісне утворення, яке знаходиться на такому рівні саморозвитку, що соціальна організація, політичне управління та культурна самоідентифікація є цілісною характеристикою. Держав-націй, на відміну від національних держав, у світі менше 10%, однак більшість сучасних держав включають багато його елементів [8]. Тобто під державою-нацією можна розуміти певне братерство, що за умов високого рівня консолідації та ефективного брендингу, може стати політичним актором глобального рівня із конкурентоздатною репутацією, привабливим іміджем та унікальним історичним призначенням [Там само, с. 33].

Хронологічно перша спроба вітчизняної науки дати наукове визначення категорії «національні інтереси» була здійснена в 1996 р. у «Малій енциклопедії етнодержавознавства». «Національні інтереси – це інтегральний вираз інтересів усіх членів суспільства, що реалізуються через політичну систему відповідної держави як компроміс у поєднанні запитів кожної людини і суспільства загалом» [7, с. 118]. Діюче в чинному українському законодавстві розуміння національних інтересів дещо інше:

– національні інтереси – це життєво важливі матеріальні, інтелектуальні і духовні цінності Українського народу як носія суверенітету і єдиного джерела влади в Україні, визначальні потреби суспільства і держави, реалізація яких гарантує державний суверенітет України та її прогресивний розвиток (Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 р. [5]).

– Стаття 1 Закону України «Про національну безпеку України» (редакція від 21.06.2018 р.) уточнює: «прогресивний демократичний розвиток, а також безпечні умови життєдіяльності і добробут її громадян» [4].

Отже, академічне визначення ґрунтується, перш за все, на ключовій функції національних інтересів – консолідувати суспільство шляхом пошуку загального знаменника. Щодо дефініції, якою оперує українське законодавство, слід зупинитися на її наступних потенційно дискусійних складових:

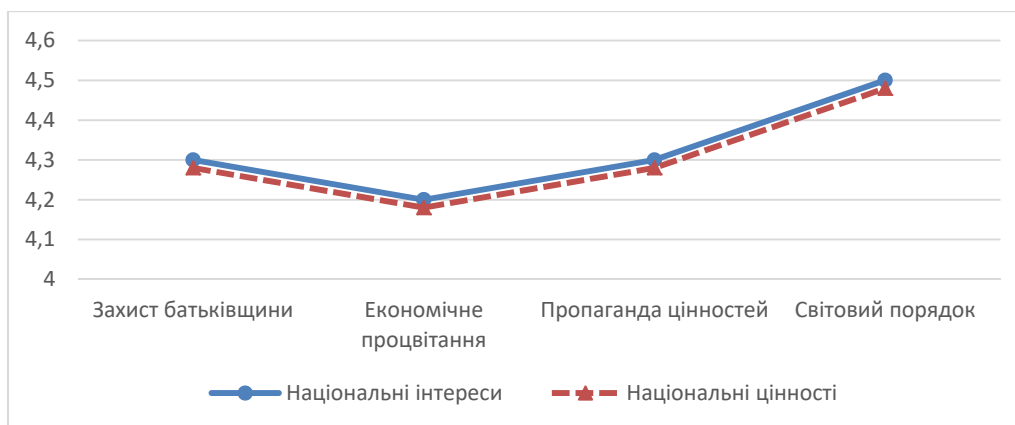
– національні інтереси не тотожні цінностям;

– національні інтереси – динамічна категорія, що детермінується низкою чинників, тому навряд може бути постійною та чітко визначеною для перехідного суспільства, яким є українське.

Зрештою, за всієї багатоманітності підходів до ідентифікації національних інтересів як інтересів народу, у будь-якому суспільстві вони зводяться до трьох ключових: захист територіальної цілісності; безпека життя всіх громадян; зростання добробуту населення [1]. Проте, важко не погодитися з тезою директора Інституту соціології НАН України В.М. Ворони, який доцільно використовує категорію «інтереси народу України» замість «національних інтересів України» [14, с. 3]. Він аргументує це тим, що останні (національні інтереси – прим. автора) нерідко трактуються як інтереси виключно етнічних українців або людей, що перебувають при владі. «А практично – реалізуються у прагненні побудови етнократичної держави або авторитарно-неопатричної (кумівської)», що протирічить самій ідеї єдності народу та збереження територіальної цілісності країни [Там само].

Щодо тотожності «національних» і «державних інтересів», вона поза сумнівом очевидна, коли йдеться про економічно розвинену моноетнічну державу, з притаманною їй єдністю громадянського

суспільства і державних інститутів. Відтак національні інтереси виконують консолідуючу функцію та зменшують протиріччя між запитамі суспільства і держави. Наприклад, національні інтереси Сполучених Штатів полягають у захисті свободи і демократії, економічному процвітанні, пропаганді цінностей та світовому порядку [15, с. 4]. І в умовах етнічної, конфесійної, мовної строкатості у поєднанні з високорозвиненою економікою, демократичними засадами взаємодії з державою тощо названі інтереси становлять однаково зрозумілу для всіх громадян США ціннісну модель. Умовно це представлено на схемі (див. Рис. 1).

Рис. 1. Збалансована модель кореляції національних інтересів і цінностей
(Сформовано автором)

Натомість у багатонаціональній поліетнічній державі сила національних інтересів має зворотну дію: утворює надзвичайно складну систему співвідношення і взаємовпливу ціннісних орієнтацій різних етнічних і соціальних груп. І хоча зв'язки між економікою, політикою і цінностями мають не причинно-наслідковий характер, а радше характер кореляції, на фоні економічної слабкості ці взаємовідносини слугують постійним живильним середовищем для різного роду конфліктів. Автор припускає, що у перехідних суспільствах зі слабкою економікою національні інтереси здатні гармонізувати інтереси людини, громадянського суспільства і держави, якщо спиратимуться в своїй основі на більш статичні, базові – навіть інстинктивні категорії.

Один із засновників вітчизняної етнополітології доктор політичних наук, академік Української академії політичних наук Олексій Картунов визначав національні цінності як матеріальні й духовні цінності, які нація отримала у спадщину від своєї «етнічної сировини», тобто цінності тих етнічних та/чи расових спільнот, які об'єдналися у націю, а також всі цінності, які були вироблені й накопичені всіма її членами протягом спільного існування [6].

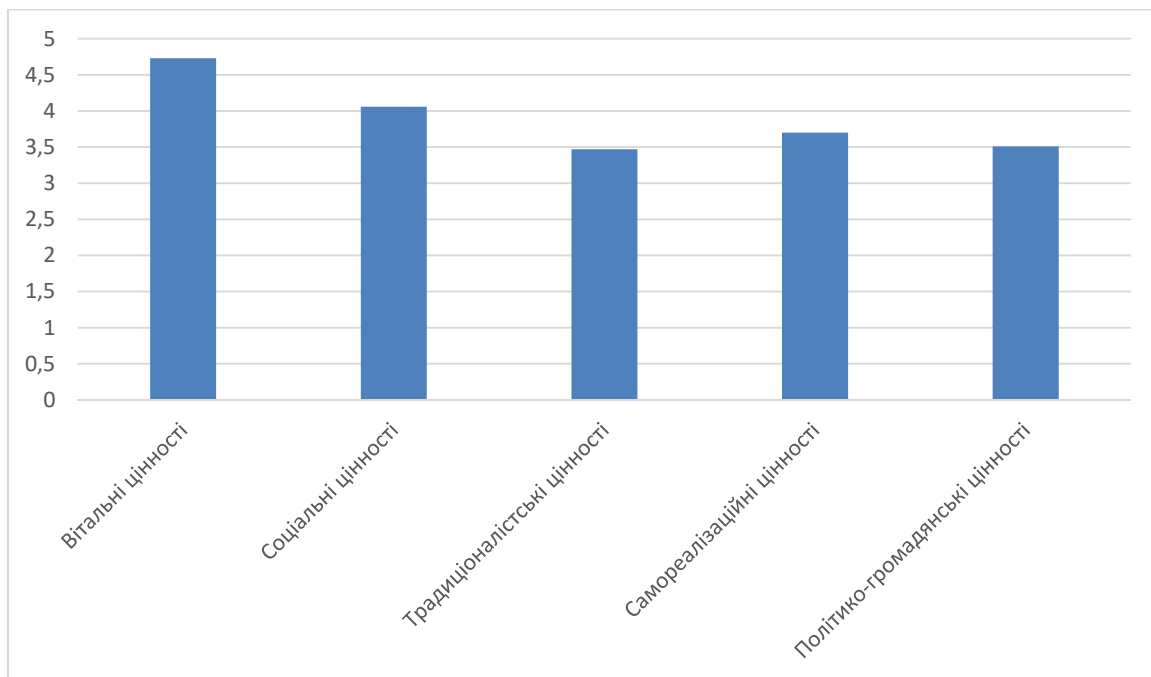
До цього ціннісного ряду можна віднести: власну територію, державу чи державне утворення, спільні економічні, соціальні й політичні здобутки, національний генофонд, спільну національну мову і культуру («високу»), спільний спосіб життя, спільні інтереси й цілі, спільну свідомість, психологію, характер, спільні звичаї й традиції, спільну історичну пам'ять, спільні міфи й легенди, спільну волю і бажання жити разом, спільну назву тощо.

Окремо виділяється категорія «етнічні цінності» як споконвічні матеріальні та духовні цінності, створені й накопичені етносом та/чи етнічною групою протягом всього свого існування. Ціннісне ядро етнічних і національних цінностей тотожне. Проте їх виокремлення не випадкове. Адже у поліетнічних суспільствах пошук його членами власної домінуючої ідентичності ускладнюється поліваріантністю вибору: національна ідентичність часто програє регіональній, особливо за умови впливу держав-сусідів на території пограниччя.

Зауважимо також, що відношення національних і етнічних цінностей відбувається не за причинно-наслідковою логікою чи моделлю кількісного накопичення цінностей. Цей зв'язок – як і у випадку співвідношення економіки, політики і цінностей – має характер кореляції, що обумовлює динаміку розвитку.

Український соціолог А.О. Ручка у своїй методології дослідження ціннісних пріоритетів населення України виділяє п'ять ціннісних синдромів, оцінка яких відбувається за п'ятибальною шкалою (див. Рис. 2). Серед виокремлених, головними (дані на 2010 р.) для українців стали

вітальні цінності: здоров'я (4,74), сім'я (4,72), діти (4,67), добробут (4,67) (середній бал – 4,73). Другий ціннісний синдром охоплює соціальні цінності: створення в суспільстві різних можливостей для всіх, сприятливий морально-психологічний клімат, соціальна рівність (середній бал – 4,06). Традиціоналістські цінності, а саме: національно-культурне відродження, участь у релігійному житті отримали середній бал 3,47. Цікава робота (праця), суспільне визнання, підвищення освітнього рівня, розширення культурного кругозору оформлені у синдром самореалізаційних цінностей з середнім балом – 3,7. Нарешті політико-громадянські цінності – державна незалежність країни, демократичний розвиток країни, участь у діяльності політичних партій і громадських організацій тощо – в ціннісних преференціях українців отримали середній бал – 3,51 [10, с. 121-122].

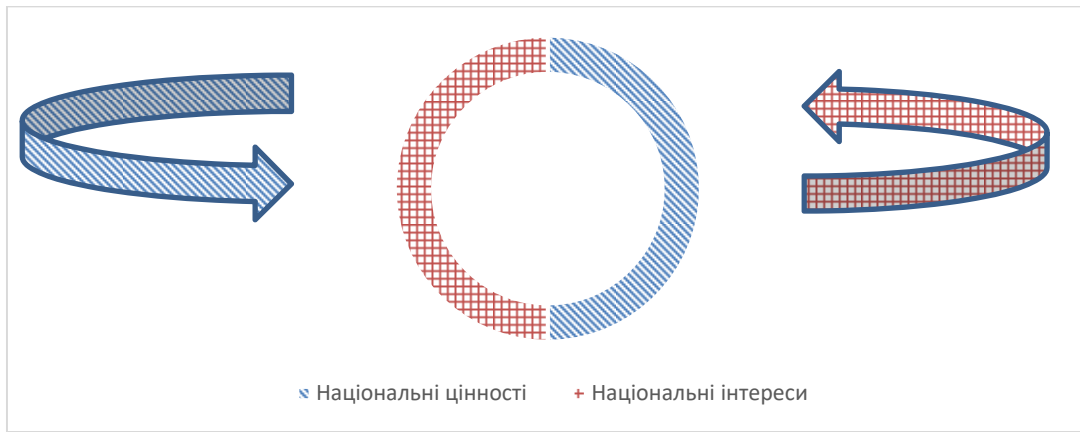

Рис. 2. Ціннісні синдроми населення України
(Сформовано автором)

Директор Національного інституту стратегічних досліджень (до 2018 р.) професор Володимир Горбулін і професор Анатолій Качинський класифікували національні цінності, керуючись критерієм суб'єктності. Таким чином, вони вирізняють цінності індивіда, суспільства і держави.

Першу групу цінностей сформували індивідуалізм, патріотизм, права та свободи людини, право приватної власності та загальнолюдські цінності. Суспільні цінності, на думку вчених, це: добробут, соціальна справедливість, міжетнічна та міжконфесійна злагода, ліберально-демократичні традиції, матеріальні й духовні надбання. Цінності держави – це природні ресурси, конституційний лад, національна безпека, державний суверенітет, система міжнародних зв'язків і територіальна цілісність [2, с. 107; 3, с. 18].

Вочевидь, обидва підходи до розуміння категорії «національні цінності» і класифікації національних цінностей українців дозволяють верифікувати висловлену тезу про неприпустимість отождолення національних цінностей з національними інтересами. Національні цінності можуть бути лише основою національних інтересів держави [9, с. 73]. Не в сенсі марксистської методології «базис-надбудова», а в розумінні замкненого циклу: державний суверенітет, безпека кордонів, внутрішня стабільність – це необхідні елементи для захисту національних цінностей, що є фундаментом для консолідації і мобілізації суспільства, спрямованої на захист національних інтересів (державний суверенітет, безпека кордонів, внутрішній прогресивний демократичний розвиток, добробут тощо). Умовно це співвідношення представлено на схемі (див. Рис. 3).

Рис. 3. Схема співвідношення національних інтересів і цінностей
(Сформовано автором)

Отже, майбутнє існування української держави і нації слід розглядати саме крізь призму її ціннісного ядра. І якщо досліджувати цей ціннісний конструкт як багатокомпонентну (ціннісні синдроми) або трирівневу (індивідуальні, суспільні, державні цінності) систему, можна виокремити цінності, що представляються фундаментальними і основоположними. Для їхньої ідентифікації автор пропонує термін – автентичні цінності.

Під автентичними цінностями ми розуміємо стабільний комплекс статичних компонентів, що були сформовані протягом історичного розвитку держави-нації та які визначають психічний склад її народу. Відпрацьовані впродовж тривалого часу етнічного розвитку, ці стереотипні реакції українців формують ментальний характер, що є незмінним, за винятком окремих периферійних елементів, які в цілому не впливають докорінно на його суть.

На відміну від національних інтересів, єдиним носієм автентичних цінностей є український народ взагалі та кожен його представник зокрема. *Український народ* у поліетнічному своєму розумінні використовується нами як категорія ментальних носіїв автентичних цінностей держави-нації (України) та унікального історичного призначення. Динамічні національні інтереси відображають мінливі характеристики народу – соціальний запит, почуття, смаки й уподобання, що можуть виникати та зникати під впливом різних обставин суспільного розвитку. У той час як національні інтереси можуть бути детерміновані багатьма чинниками геополітичного, соціально-економічного, культурно-історичного характеру тощо, автентичні цінності представляють собою стає і незмінне ядро національного характеру.

Дослідник Борис Савчук виділяє дві групи елементів автентичного ціннісного ряду українців, що сформувалися історично: архаїчну хліборобську та середньовічну козацьку [11, с. 426]. Відповідно кожній із цих груп належать архетипні етнообрази, що в оригінальному чи модифікованому вигляді сформували національний характер українців, і разом з тим заклали підґрунтя національних цінностей.

Архаїчний хліборобський етнообраз українців сконцентрувався навколо ідеї першорядності жінки перед чоловіком – звідси домінування жіночого начала, цінність дітей, матрилокальної сім'ї. Навіть Батьківщина постає в образі жінки-матері, Богородиці. Крім того, слід виділити такі важливі компоненти цього ціннісного ряду: культ землі (грунту, території), колективна довіра до доброї неньки-землі і природи, раціональний підхід щодо освоєння свого навколишнього середовища без імперського зазіхання на чужі території.

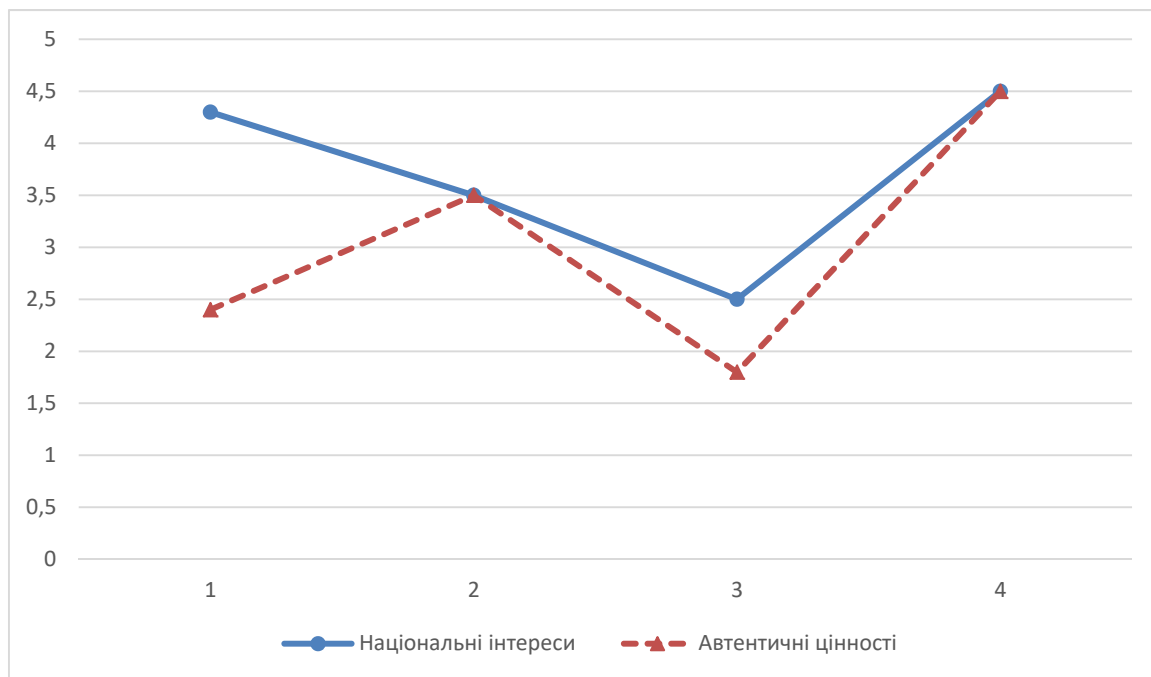
Чоловічу константу, а разом з нею ідею війни, дороги, чужини, жертви – в український етнотип принесла доба козацтва. Саме в цей час виникає ціннісний ланцюг героїчної смерті за віру, родину, Батьківщину, що в подальшому знайшов відображення у словах Гімну України: «Душу й тіло ми положим за нашу свободу, і — покажем, що ми, браття, козацького роду!»

Системна помилка, що повсякчас повертає українське суспільство до ціннісного дискурсу – часом жертвовного – полягає, за нашим припущенням, у наступному: державна політика по захисту національних інтересів, які не базуються та/або протирічать автентичним цінностям українців, потенційно спроможна мобілізувати українське суспільство на спротив. Розбалансування між політикою захисту національних інтересів і тяжінням народу до захисту своїх автентичних

цінностей неминуче призводить до суспільно резонансного антагонізму. І навпаки – національні інтереси, що якісно обумовлені і ґрунтуються на автентичних цінностях українців, мають потенціал стати колективним смислом, однаково зрозумілим всім членам суспільства. Умовно це зображено на схемі (див. Рис. 4).

Саме тому, коли в ніч з 29 на 30 листопада 2013 р. на Майдані Незалежності спецпідрозділ «Беркут» жорстоко побив мітингувальників, серед яких було багато студентів, молоді, 1 грудня 2013 р. на вулиці Києва та багатьох інших міст вийшло в рази більше протестувальників. Адже захищаючи інтереси держави (стабільність, внутрішній порядок тощо), влада зазіхнула на одну з найбільш вагомих для українців цінностей – дітей (що до речі, підтверджується даними дослідження А.О. Ручки [10]). Закони 16 січня 2014 р. обмежували ще одну з ключових автентичних цінностей українців – свободу, а відтак створили чергову точку конфлікту між національними інтересами і цінностями.

Натомість російська анексія АР Крим, окупація частин Донецької і Луганської областей «увімкнули» в суспільній свідомості цінність землі і Батьківщини, і найголовніше – честь героїчної смерті за них. Тож в умовах злочинної безпорадності влади у питанні захисту територіальної цілісності держави, життя, приватної власності громадян, українці самостійно почали об'єднуватися в добровольчі батальйони. На початку березня 2014 р. був створений Перший добровольчий батальйон імені Кульчицького. Пізніше на Дніпропетровщині з'явився добровольчий батальйон Дніпро-1, у лавах Збройних Сил України був сформований в основному з мешканців Луганської області добровольчий батальйон «Айдар». Загалом було створено 32 батальйони територіальної оборони [13]. І саме завдяки тому, що базові складові багатогранного комплексу автентичних цінностей українців – необхідність захищати свою землю, родину, дітей, Батьківщину – сформували єдиний смисловий ряд з державною політикою захисту національних інтересів, ми можемо говорити про успіх, хоч і доволі короткотривалий, формування колективного смислу нації.

Рис. 4. Розбалансована модель кореляції національних інтересів і цінностей
(Сформовано автором)

Таким чином, визнаючи першочерговість політичної практики, можна підсумувати, що теоретичні міркування вітчизняної науки щодо національних цінностей та інтересів держави-нації, їхнього співвідношення в контексті формування колективних смислів української нації потребують суттєвого уточнення. В українській системі координат національні інтереси стають заручниками політичної еліти, і вектор державної політики, таким чином, коливається в залежності від її прагматичних інтересів, які вдавано ототожнюють з національними. Саме

проблема дисбалансу національних інтересів і національних цінностей (що в основі своїй базуються на цінностях автентичних) вбачається нами в якості ключової системної помилки, яка призводить українське суспільство до принципово антидержавницького мислення і неспроможності за 28 років незалежності випрацювати єдиний і зрозумілий для всіх стратегічний набір смислів. Адже саме такий смисловий конструкт, що неодмінно спирається на притаманні українському етнотипу автентичні цінності, здатний успішно і гнучко реагувати на суспільні запити та соціально-економічні і геополітичні виклики у процесі захисту Українського народу і держави.

Бібліографічний список:

1. Горбулін В. Ціннісні дилеми зовнішньої і внутрішньої ефективності. URL: https://dt.ua/internal/cinnosti-suspilstva-i-gibridniy-mir-kriza-modeli-zahistu-246525_.html
2. Горбулін В. П., Качинський А.Б. Засади національної безпеки України. К.: Інтертехнологія, 2009. 272 с.
3. Горбулін В. П., Качинський А.Б. Стратегія національної безпеки України в аксіологічному вимірі: від «суспільства ризику» до громадянського суспільства. Стратегічна панорама. 2005, №2. С.13–27.
4. Закон України «Про національну безпеку України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
5. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 № 964-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
6. Картунов О. В. Вступ до етнополітології: науково-навчальний посібник. К.: Ін-т економіки, управління та господарського права, 1999. – 300 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-648.html>
7. Мала енциклопедія етнотермазнавства. НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. К.: Довіра: Генеза, 1996. – 942 с.
8. Нагорняк Т. Л. Брендинг території як державна та регіональна політика: [Монографія] / Т. Л. Нагорняк. Донецьк: Видавництво «Ноулдж», 2013. –367 с.
9. Рафальський О. О. Консолідація українського суспільства: етнополітичний вимір. К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2018. – 400 с.
10. Ручка А. Ціннісна ментальність вікових груп соціуму. Соціологічні дослідження культури: концепції та практики: зб.наук.праць / наук.ред. Щербина В. М., відпов.ред. Наумова М.Ю. К.: Ін-т культурології НАМУ, 2010. – С.117-127.
11. Савчук Б. Українська етнологія. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2004. – 559 с.
12. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування: монографія / М. Т. Степико. К.: НІСД, 2011. – 336 с.
13. Сухорукова І. Історія подвигу батальйонів, що врятували країну. Права Людини в Україні. Інформаційний портал Харківської правозахисної групи. 03.03.2017. URL: <http://khp.org/index.php?id=1488551983>
14. Українське суспільство 1992-2013. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг. За ред. Д.ек.н. В. Ворони, д.соц.н. М. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2013. – 566 с.
15. National Defense Strategy of the United States of America. Summary of the 2018. URL: <https://dod.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2018-National-Defense-Strategy-Summary.pdf>

References:

1. Gorbulin V. Cinnisni dy`lemy` zovnishn`oyi i vnutrishn`oyi efekty`vnosti. URL: https://dt.ua/internal/cinnosti-suspilstva-i-gibridniy-mir-kriza-modeli-zahistu-246525_.html
2. Gorbulin V. P., Kachy`ns`ky`j A.B. Zasady` nacional`noyi bezpeky` Ukrayiny`. K.: Intertexnologiya, 2009. – 272 s.
3. Gorbulin V. P., Kachy`ns`ky`j A.B. Strategiya nacional`noyi bezpeky` Ukrayiny` v aksiologichnomu vy`miri: vid «suspil`stva ry`zy`ku» do gromadyans`kogo suspil`stva. Strategichna panorama. 2005, #2. – S.13–27.
4. Zakon Ukrayiny` «Pro nacional`nu bezpeku Ukrayiny`». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
5. Zakon Ukrayiny` «Pro osnovy` nacional`noyi bezpeky` Ukrayiny`» vid 19.06.2003 # 964-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
6. Kartunov O. V. Vstup do etnopolitologiyi: naukovo-navchal`ny`j posibny`k. K.: In-t ekonomiy`, upravlinnya ta gospodars`kogo prava, 1999. 300 s.
7. Mala ency`klopediya etnoderzhavoznavstva. NAN Ukrayiny`. In-t derzhavy` i prava im. V.M. Korecz`kogo. K.: Dovira: G`eneza, 1996. 942 s.
8. Nagornyak T. L. Brendy`ng tery`toriyi yak derzhavna ta regional`na polity`ka: [Monografiya] / T. L. Nagornyak. Donecz`k: Vy`davny`chtvo «Noulidzh», 2013. 367 s.
9. Rafal`s`ky`j O. O. Konsolidaciya ukrayins`kogo suspil`stva: etnopolity`chny`j vy`mir. K.: Insty`tut polity`chny`x i etnonacional`ny`x doslidzhen`im. I. F. Kurasa NAN Ukrayiny`, 2018. 400 s.
10. Ruchka A. Cinnisna mental`nist` vikovy`x grup sociumu. Sociologichni doslidzhennya kul`tury`: koncepciyi ta prakty`ky`: zb.nauk.pracz` / nauk.red. Shherby`na V. M., vidpov.red. Naumova M.Yu. K.: In-t kul`turologiyi NAMU, 2010. S.117-127.
11. Savchuk B. Ukrayins`ka etnologiya. Ivano-Frankivs`k: Lileya-NV, 2004. 559 s.
12. Stepy`ko M. T. Ukrayins`ka identy`chnist`: fenomen i zasady` formuvannya: monografiya / M. T. Stepy`ko.

K.: NISD, 2011. 336 s.

13. Suxorukova I. Istorija podvy`gu batal`joniv, shho vryatuvaly`krayinu. Prava Lyudy`ny`v Ukrayini. Informacijny`j portal Xarkivs`koyi pravozaxy`snoyi grupy`. 03.03.2017. URL: <http://khpg.org/index.php?id=1488551983>.

14. Ukrayins`ke suspil`stvo 1992-2013. Stan ta dy`namika zmin. Sociologichny`j monitory`ng. Za red. D.ek.n. V. Vorony`, d.socz.n. M. Shul`gy`. K.: Insty`tut sociologiyi NAN Ukrayiny`, 2013. 566 s.

15. National Defense Strategy of the United States of America. Summary of the 2018. URL: <https://dod.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2018-National-Defense-Strategy-Summary.pdf>

Stanislavenko L. A. Authentic values of Ukrainians in the context of protection national interests of the nation-state

The article is the result of a correlation analysis of the declared national interests of the nation-state, the national values of Ukrainians and the role of authentic values in the context of the formation of collective meanings of the Ukrainian people and the policy of protecting the national interests of Ukraine.

The conclusions expressed by the author are based on the analytical materials of the Institute of Sociology of the National Academy of Sciences of Ukraine, the Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine by IF Kuras, the current legislation. It is determined that the prospect of consolidation of Ukrainian society in times of serious geopolitical and socio-economic challenges should be based on the synthesis of authentic values of Ukrainians and current perspectives.

It is determined that among the number of existing approaches to understanding the category «national interests», its essence is reduced to three components: protection of territorial integrity; security of life for all citizens; the welfare of the population. Identifying national interests with national values is incorrect. National values can only form the basis of a policy to protect the national interests of the state. Political practice demonstrates the sensitivity of society to authentic values that form the basis of national ones. Unlike national interests, which can be determined by many factors of geopolitical, socio-economic, cultural and historical character, etc., authentic values represent a stable and unchanging core of national character. National interests, which are qualitatively based on the authentic values of Ukrainians, have the potential to become a collective sense capable of equally influencing and mobilizing all members of society.

Key words: national interests, national values, authentic values, national character.